

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2016/1904,**14. juuli 2016,****millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1286/2014 seoses toodetesse sekkumisega****(EMP-s kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta määrust (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 16 lõiget 8 ja artikli 17 lõiget 7,

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesoleva määrusega täpsustatakse pädevatele asutustele ja erandjuhtudel Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvele (EIOPA), mis on asutatud ja tegutseb vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1094/2010, ⁽²⁾ antud toodetesse sekkumise volituste teatavaid aspekte seoses kriteeriumide ja teguritega, mille alusel tehakse kindlaks märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või oht finantsturgude korra kohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või vähemalt ühe liikmesriigi või liidu finantssüsteemi või selle osa stabiilsusele.
- (2) Selleks et tagada ühtne lähenemisviis, mis võimaldaks võtta asjakohaseid meetmeid ebasoodsate sündmuste või suundumuste korral, tuleks koostada kriteeriumide ja tegurite loetelu, millest pädevad asutused ja EIOPA peaksid lähtuma otsustamisel, kas selline probleem või oht on olemas. Selleks et „ohu“ olemasolu, mis on sekkumise üks eeltingimus seoses finants- või kaubaturgude korra kohase toimimise ja usaldusväärsuse või finantssüsteemi stabiilsusega, leiaks kinnitust, peab esinema kõrgema künnisega probleem kui investorikaitse eeltingimuseks olev „märkimisväärne probleem“. Vajadus hinnata kõiki selliseid kriteeriume ja tegureid, mis võivad esineda reaalses olukorras, ei tohiks siiski takistada pädevaid asutusi ja EIOPAt kasutamast ajutise sekkumise volitusi, kui ainult üks tegur või kriteerium viitab sellise probleemi või ohu olemasolule.
- (3) Käesoleva määruse sätted on üksteisega tihedalt seotud, sest need käsitlevad nii riikide pädevatele asutustele kui ka EIOPale antud toodetesse sekkumise volitusi. Selleks et tagada nende sätete kooskõla, mis peaksid jõustuma ühel ajal, ja anda nendest põhjalik ülevaade sidusrühmadele ning eriti EIOPale ja pädevatele asutustele, kes neid sekkumisvolitusi rakendavad, on vaja koondada need sätted ühte määrusesse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***EIOPA ajutise toodetesse sekkumise volituste rakendamise kriteeriumid ja tegurid**

(määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 16 lõige 2)

1. Määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 16 lõike 2 kohaldamisel hindab EIOPA kõigi lõikes 2 loetletud tegurite ja kriteeriumide asjakohasust ja võtab arvesse kõiki asjakohaseid tegureid ja kriteeriume selle kindlaks tegemisel, kas teatavate kindlustuspõhiste investeerimistoodete turustamine, levitamine või müük või teatavat liiki finantstegevus või -tava tekitab märkimisväärse probleemi seoses investorite kaitsega või ohu finantsturgude korra kohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele.

⁽¹⁾ ELTL 352, 9.12.2014, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELTL 331, 15.12.2010, lk 48).

Esimese lõigu kohaldamisel võib EIOPA ühe või mitme kõnealuse teguri ja kriteeriumi alusel otsustada, et esineb märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või oht finantsturgude korra kohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele.

2. Tegurid ja kriteeriumid, mille alusel EIOPA otsustab, et esineb märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või oht finantsturgude korra kohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele, on järgmised:

- a) kindlustuspõhise investeerimistoote või kindlustus- või edasikindlustusandja finantstegevuse või -tava liigi keerukuse aste, võttes eelkõige arvesse järgmist:
 - alusvarade liik ja nende läbipaistvuse tase;
 - kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tavaga seotud kulude ja tasude läbipaistvuse tase, eelkõige ebapiisav läbipaistvus, mis tuleneb kulude ja tasude mitmekihilisusest;
 - tootluse arvutamise keerukus, võttes arvesse eriti seda, kas tasuvus sõltub ühe või mitme alusvara tootlusest, mida omakorda mõjutavad muud tegurid;
 - mis tahes riski laad ja ulatus;
 - kas kindlustuspõhine investeerimistoode või teenus on seotud muude toodete või teenustega; või
 - mis tahes tingimuste keerukus;
- b) võimalike kahjulike mõjude ulatus, võttes eelkõige arvesse järgmist:
 - kindlustuspõhise investeerimistoote tinglik väärtus;
 - seotud klientide, investorite või turuosaliste arv;
 - toote suhteline osakaal investorite portfellis;
 - mis tahes kahju tekkimise tõenäosus, ulatus ja laad, sealhulgas võimaliku kantava kahju summa;
 - kahjulike mõjude eeldatav kestus;
 - preemia suurus;
 - seotud vahendajate arv;
 - turu või müügi kasv;
 - keskmine summa, mille iga investor investeeris kindlustuspõhisesse investeerimistootesse;
 - riiklike kindlustuse tagamise skeeme käsitlevates õigusaktides kindlaks määratud investeeringute tagamise ulatus, skeemi olemasolu korral, või
 - kindlustuspõhiste investeerimistoodetega seotud tehniliste eraldiste väärtus;
- c) finantstegevuse või -tavaga seotud investorite liik või kindlustuspõhiste investeerimistoodete turustamise või müügi sihtrühm, võttes arvesse eriti järgmist:
 - kas investor on jae- või kutseline klient või võrdne vastaspool Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL⁽¹⁾ tähenduses;
 - tunnused, mis iseloomustavad klientide oskusi ja võimeid, sealhulgas haridustase, kogemus sarnaste kindlustuspõhiste investeerimistoodetega või müügitavadega;
 - tunnused, mis iseloomustavad klientide majanduslikku olukorda, sealhulgas nende sissetulek ja jõukus;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

- investorite põhilised finantseesmärgid, sealhulgas pensionisäästus ja riski katmise vajadus;
 - kas toodet või teenust müüakse klientidele väljaspool kavandatud sihtturgu või kas sihtturg ei olnud õigesti kindlaks määratud või
 - kindlustuse tagamise skeemi kõlblikkus, riiklike kindlustustagatisskeemide olemasolu korral;
- d) kindlustuspõhise investeerimistoote või finantstegevuse liigi või finantstava läbipaistvuse tase, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- alusvarade liik ja läbipaistvus;
 - mis tahes varjatud kulud ja tasud;
 - klientide ligimeelitamise tehnikate kasutamine, mis ilmingimata ei peegelda kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava sobivust või üldist kvaliteeti;
 - riskide laad ja läbipaistvus;
 - tootenimede või terminoloogia või muu teabe kasutamine, mis osutavad tegelikust või tõenäolisest suuremale turvalisusele või tulule või mis osutavad toote tunnustele, mida ei ole olemas või
 - kas teave kindlustuspõhise investeerimistoote kohta oli ebapiisav või ei olnud piisavalt usaldusväärne, et turuosalistel, kellele toode oli suunatud, oleks olnud võimalik oma otsust kujundada, võttes arvesse kindlustuspõhise investeerimistoote laadi ja liiki;
- e) kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava alusvarade konkreetsed tunnused, sealhulgas integreeritud finantsvõimendus, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- tootele omane finantsvõimendus;
 - rahastamisest tulenev finantsvõimendus või
 - väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute tunnused.
- f) investorite eeldatava tulu või kasumi ja kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tavaga seotud kahjuriski lahknevuse olemasolu ja ulatus selle esinemise korral, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- sellise kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava struktureerimis- ja muud kulud;
 - lahknevus seoses emitendi säilitatava riskiga või
 - riski/tulu profiil;
- g) kui hõlpsalt ja mis kuludega saab investor asjaomast kindlustuspõhist investeerimistoodet müüa või vahetada muu toote vastu, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- kindlustuslepingust tulenevad investeerimisstrateegia muutmise takistused;
 - asjaolu, et ennetähtaegne lepingust taganemine ei ole lubatud või see on tehtud tegelikult võimatuks; või
 - muud takistused investeringust väljumisel.
- h) kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava hinnakujundus ja seotud kulud, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- varjatud või teiseste tasude kasutamine või
 - tasud, mis ei peegelda kindlustusvahendajate osutatud levitamisteenuse taset.

- i) kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava uuenduslikkuse tase, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava struktuuriga seotud uuenduslikkuse tase, sealhulgas integreerimis- ja käivitusmehhanismid;
 - turustumudeli või vahendusahela pikkusega seotud uuenduslikkuse tase,
 - uuenduslikkuse hajutatus, kaasa arvatud kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava uuenduslikkus konkreetse investorite kategooria jaoks;
 - finantsvõimendusega seotud uuenduslikkus;
 - alusvara vähene läbipaistvus või
 - sarnaste kindlustuspõhiste investeerimistoodete turuga või müügitavadega seotud varasem kogemus;
- j) kindlustuspõhise investeerimistoote seotud müügitavad, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- kasutatud kommunikatsiooni- ja turustuskanalid;
 - investeringuga seonduv teabe-, turundus- või muu reklaammaterjal või
 - kas otsus osta tehakse varasema ostu järel teise- või kolmandajärguliselt;
- k) kindlustuspõhise investeerimistoote emitendi finants- või äriine seisund, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- emitendi finantsseisund või
 - kindlustuspõhiste investeerimistoodetega seotud edasikindlustuskorra sobivus;
- l) kas kindlustuspõhise investeerimistoote või finantstegevuse või -tava alusvara kujutab endast suurt ohtu nende tehingute tulemustele, mille on teinud asjaomase turu osalised või investorid;
- m) kas kindlustuspõhise investeerimistoote tunnused muudavad toote eriti vastuvõtlikuks finantskuritegudele, eelkõige, kas need tunnused võivad julgustada kasutama kindlustuspõhiseid investeerimistooteid järgmisel eesmärgil:
- mis tahes pettus või ebaausus;
 - väärkäitumine või finantsturuga seotud teabe väärkasutamine;
 - kuritegelikul teel saadud tulu kasutamine;
 - terrorismi rahastamine või
 - rahapesu soodustamine;
- n) kas finantstegevus või -tava kujutab endast eriti suurt ohtu turgude vastupanuvõimele või sujuvale toimimisele;
- o) kas kindlustuspõhine investeerimistoodet, finantstegevus või -tava võiks viia tuletisinstrumentide ja alusvara turgudel kaubeldavate instrumentide hindade märkimisväärselt ja kunstliku erinevuseni;
- p) kas kindlustuspõhine investeerimistoodet, finantstegevus või -tava kujutab endast suurt ohtu turu- või maksesüsteemide taristule, kaasa arvatud kauplemis-, kliirimis- ja arveldussüsteemid;
- q) kas kindlustuspõhine investeerimistoodet, finantstegevus või -tava võib kahjustada investorite usaldust finantssüsteemi vastu või
- r) kas kindlustuspõhine investeerimistoodet, finantstegevus või -tava kujutab endast selliste finantseerimisasutuste tegevuse häirimise suurt riski, mida loetakse liidu finantssüsteemi jaoks olulisteks.

Artikkel 2

Kriteeriumid ja tegurid, mida pädevad asutused peavad võtma arvesse kindlustuspõhistesse investeerimistoodetesse sekkumise volituste rakendamisel

(määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 17 lõige 2)

1. Määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 17 lõike 2 kohaldamisel hindavad pädevad asutused kõigi lõikes 2 loetletud tegurite ja kriteeriumide asjakohasust ja võtavad arvesse kõiki asjakohaseid tegureid ja kriteeriume selle kindlakstegemisel, kas teatavate kindlustuspõhiste investeerimistoodete turustamine, levitamine või müük või teatavat liiki finantstegevus või -tava tekitab märkimisväärse probleemi seoses investorite kaitsega või ohu finantsturgude korrakohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või vähemalt ühe liikmesriigi finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele.

Esimese lõigu kohaldamisel võivad pädevad asutused ühe või mitme kõnealuse teguri ja kriteeriumi põhjal otsustada, et esineb märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või ohtfinantsturgude korrakohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele vähemalt ühes liikmesriigis.

2. Tegurid ja kriteeriumid, mille alusel pädevad asutused otsustavad, et esineb märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või oht finantsturgude korrakohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele vähemalt ühes liikmesriigis, on järgmised:

a) kindlustuspõhise investeerimistoote või kindlustus- või edasikindlustusandja finantstegevuse või -tava liigi keerukuse aste, võttes eelkõige arvesse järgmist:

- alusvarade liik ja nende läbipaistvuse tase;
- kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tavaga seotud kulude ja tasude läbipaistvuse tase ja eriti ebapiisav läbipaistvus, mis tuleneb kulude ja tasude mitmekihilisusest;
- tootluse arvutamise keerukus, võttes arvesse tasuvuse sõltuvust ühe või mitme alusvara tootlusest, mida omakorda mõjutavad muud tegurid;
- mis tahes riski laad ja ulatus;
- kas kindlustuspõhine investeerimistoodet on seotud muude toodete või teenustega või
- mis tahes tingimuste keerukus;

b) võimalike kahjulike mõjude ulatus, võttes eelkõige arvesse järgmist:

- kindlustuspõhise investeerimistoote tinglik väärtus;
- seotud klientide, investorite või turuosaliste arv;
- toote suhteline osakaal investorite portfellis;
- mis tahes kahju tekkimise tõenäosus, ulatus ja laad, sealhulgas võimaliku kantava kahju summa;
- kahjulike mõjude eeldatav kestus;
- preemia suurus;
- seotud vahendajate arv;
- turu või müügi kasv;

- keskmine summa, mille iga investor investeeris kindlustuspõhisesse investeerimistootesse;
 - riiklike kindlustuse tagamise skeeme käsitlevates õigusaktides kindlaks määratud investeringute tagamise ulatus, skeemi olemasolu korral, või
 - kindlustuspõhiste investeerimistoodetega seotud tehniliste eraldiste väärtus;
- c) finantstegevuse või -tavaga seotud investorite liik või kindlustuspõhiste investeerimistoodete turustamise või müügi sihtrühm, võttes arvesse eriti järgmist:
- kas investor on jae- või kutseline klient või võrdne vastaspool direktiivi 2014/65/EL tähenduses;
 - investorite oskused ja võimed, sealhulgas haridustase, kogemus sarnaste kindlustuspõhiste investeerimistoodetega või müügitavadeiga;
 - investorite majanduslik olukord, sealhulgas nende sissetulek ja jõukus;
 - investorite põhilised finantseesmärgid, sealhulgas pensionisäästud ja riskikatte vajadus;
 - kas toodet või teenust müüakse klientidele väljaspool kavandatud sihtturgu või kas sihtturg ei olnud õigesti kindlaks määratud või
 - kindlustuse tagamise skeemi kõlblikkus, riiklike kindlustustagatisskeemide olemasolu korral;
- d) kindlustuspõhise investeerimistootte või finantstegevuse liigi või finantstava läbipaistvuse tase, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- alusvarade liik ja läbipaistvus;
 - mis tahes varjatud kulud ja tasud;
 - investorite ligimeelitamise tehnikate kasutamine, mis ilmingimata ei peegelda kindlustuspõhise investeerimistootte, finantstegevuse või -tava sobivust või üldist kvaliteeti;
 - riskide laad ja läbipaistvus;
 - tootenimede või terminoloogia või muu teabe kasutamine, mis osutavad tegelikust või tõenäolisest suuremale turvalisusele või tulule või mis osutavad toote tunnustele, mida ei ole olemas, või
 - kas teave kindlustuspõhise investeerimistootte kohta oli ebapiisav või ei olnud piisavalt usaldusväärne, et turuosalistel, kellele toode oli suunatud, oleks olnud võimalik oma otsust kujundada, võttes arvesse kindlustuspõhise investeerimistootte laadi ja liiki;
- e) kindlustuspõhise investeerimistootte, finantstegevuse või -tava konkreetsed tunnused või alusvarad, sealhulgas integreeritud finantsvõimendus, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- tootele omane finantsvõimendus;
 - rahastamisest tulenev finantsvõimendus või
 - väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute tunnused;
- f) investorite eeldatava tulu või kasumi ja kindlustuspõhise investeerimistootte, finantstegevuse või -tavaga seotud kahjuriski lahknevuse olemasolu ja ulatus selle esinemise korral, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- sellise kindlustuspõhise investeerimistootte, finantstegevuse või -tava struktureerimis- ja muud kulud;
 - lahknevus seoses emitendi säilitatava riskiga või
 - riski/tulu profiil;
- g) kui hõlpsalt ja mis kuludega saab investor asjaomast kindlustuspõhist investeerimistoodet müüa või vahetada muu toote vastu, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- kindlustuslepingust tulenevad investeerimisstrateegia muutmise takistused;

- asjaolu, et enneaegne lepingust taganemine ei ole lubatud või on lubatud sellistel tingimustel, mis muudavad selle tegelikult võimatuks, või
 - muud takistused investeringust väljumisel.
- h) kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava hinnakujundus ja seotud kulud, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- varjatud või teiseste tasude kasutamine või
 - tasud, mis ei peegelda kindlustusvahendajate osutatud levitamisteenuse taset;
- i) kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava uuenduslikkuse tase, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava struktuuriga seotud uuenduslikkuse tase, sealhulgas integreerimis- ja käivitusmehhanismid;
 - turustumudeli või vahendusahela pikkusega seotud uuenduslikkuse tase;
 - uuenduslikkuse hajutatus, kaasa arvatud kindlustuspõhise investeerimistoote, finantstegevuse või -tava uuenduslikkus konkreetsete investorite kategooriate jaoks;
 - finantsvõimendusega seotud uuenduslikkus;
 - alusvara vähene läbipaistvus või
 - sarnaste kindlustuspõhiste investeerimistoodete turuga või müügitavadega seotud varasem kogemus;
- j) kindlustuspõhise investeerimistoote seonduvad müügitavad, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- kasutatud kommunikatsiooni- ja turustuskanalid;
 - investeringuga seonduv teabe-, turundus- või muu reklaammaterjal või
 - kas otsus osta tehakse varasema ostu järel teise- või kolmandajärguliselt;
- k) kindlustuspõhise investeerimistoote emitendi finants- või äriine seisund, võttes eelkõige arvesse järgmist:
- emitendi finantsseisund või
 - kindlustuspõhiste investeerimistoodetega seotud edasikindlustuskorra sobivus;
- l) kas kindlustuspõhise investeerimistoote või finantstegevuse või -tava alusvara kujutab endast suurt ohtu nende tehingute tulemustele, mille on teinud asjaomase turu osalised või investorid;
- m) kas kindlustuspõhise investeerimistoote tunnused muudavad toote eriti vastuvõtlikuks finantskuritegudele, eelkõige, kas need tunnused võivad julgustada kindlustuspõhiseid investeerimistooteid kasutama järgmiseks:
- mis tahes pettus või ebaausus;
 - väärkäitumine või finantsturuga seotud teabe väärkasutus;
 - kuritegelikul teel saadud tulu kasutamine;
 - terrorismi rahastamine või
 - rahapesu soodustamine;
- n) kas finantstegevus või -tava kujutab endast eriti suurt ohtu turgude vastupanuvõimele või sujuvale toimimisele;
- o) kas kindlustuspõhine investeerimistoot, finantstegevus või -tava võiks viia tuletisinstrumentide ja alusvara turgudel kaubeldavate instrumentide hindade märkimisväärse ja kunstliku erinevuseni;

- p) kas kindlustuspõhine investeerimistööde, finantstegevus või -tava kujutab endast ohtu turu- või maksesüsteemide taristule, sealhulgas kauplemis-, kliirimis- ja arveldussüsteemid;
- q) kas kindlustuspõhine investeerimistööde, finantstegevus või -tava võib õõnestada investorite usaldust finantssüsteemi vastu või
- r) kas kindlustuspõhine investeerimistööde, finantstegevus või -tava kujutab endast selliste finantseerimisasutuste tegevuse häirimise suurt riski, mida loetakse liidu finantssüsteemi jaoks olulisteks.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 31. detsembrist 2016.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. juuli 2016

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
